

PROGRAMMADECREET BO 2024

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag Voorontwerp van programmadecreet begrotingsopmaak 2024

Adviesvrager Matthias Diependaele - Vlaams minister van Financiën en
Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Ontvangst adviesvraag 9 oktober 2023

Decretale opdracht SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring raad 23 oktober 2023

Contactpersoon Wim Knaepen wknaepen@serv.be

Stijn Wouters swouters@serv.be

De heer Matthias Diependaele

Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en On-
roerend Erfgoed

Koning Albert II-laan 7

1210 Sint-Joost-ten-Node

Advies Programmadecreet BO 2024

Mijnheer de minister

U heeft de SERV om spoedadvies gevraagd over het voorontwerp van pro-
grammadecreet begrotingsopmaak 2024.

In bijlage vindt u het advies van de SERV over de artikelen van het voorontwerp
programmadecreet begrotingsopmaak 2024.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

Inhoud

Inhoud	4
Advies	5
1. Algemene opmerkingen	5
2. Hoofdstuk 2. Economie, Wetenschap en Innovatie	5
Afdeling 1. Opheffing Fonds voor de Waarborgregeling	5
3. Hoofdstuk 3. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	6
Afdeling 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming	6
Afdeling 3. Wijzigingen aan het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters	6
4. Hoofdstuk 5. Mobiliteit en Openbare Werken	9
5. Hoofdstuk 6. Omgeving	9
Afdeling 1. Financiering van de harmonisering van de sociale huurprijsberekening en financiering van betaalbare studentenhuisvesting	9
Afdeling 4. Voorstel tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018	10
6. Hoofdstuk 7. Onderwijs en Vorming	10
Afdeling 6. Extra werkingsbudget voor materiaalintensief studieaanbod in het secundair onderwijs	10
Afdeling 9. Bijkomende middelen ter versterking van de lerarenopleidingen in het hoger onderwijs	10
Afdeling 11. Verlenging lerarenplatform	10
7. Hoofdstuk 8. Werk en Sociale Economie	11
Afdeling 1. Decreet tot opheffing van artikel 339, 346 en 353bis/19 van de programmawet van 24 december 2002 (I)	11

Advies

1. Algemene opmerkingen

De SERV stelt vast dat een analyse van de impact van diverse maatregelen in het programmadecreet ontbreekt in de Memorie van Toelichting. Dat maakt het moeilijk om de beleidseffecten grondig in te schatten.

Bij de opheffing van de doelgroepvermindering voor ouderen en voor kortgeschoolde jongeren wordt bv. enkel in algemene termen verwezen naar de krapte op de arbeidsmarkt en evaluatieonderzoek voor wat de motivatie betreft en ontbreekt een analyse van de impact op de betrokken doelgroepen. Bij de financiering van betaalbare studentenhuysvesting bv. ontbreekt eveneens een motivering van de gekozen beleidsinstrumenten en een impactanalyse in de Memorie van Toelichting.

2. Hoofdstuk 2. Economie, Wetenschap en Innovatie

Afdeling 1. Opheffing Fonds voor de Waarborgregeling

De Vlaamse regering kiest er voor een reeks van fondsen (Fonds voor de Waarborgregeling, Fonds Administratieve Toeristische Boeten, Vlaams Infrastructuurfonds) op te heffen en over te hevelen naar de algemene middelen en begrotingsartikels. Met het oog op prestatiebegroting en transparantie in bestedingen meent de SERV dat het inderdaad aangewezen is om structuren te verwijderen die de Vlaamse begroting onnodig complex maken.

De SERV vraagt wel dat de Vlaamse Regering zich engageert om de middelen nodig voor de financieringsnaden binnen het domein mobiliteit en openbare werken (waaronder investeringen op kortere en langere termijn) te garanderen: het opheffen van het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) mag niet leiden tot een afbouw van de middelen voor het beleidsdomein MOW.

3. Hoofdstuk 3. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De SERV geeft een algemene positieve appreciatie aan de inspanningen die geleverd worden binnen het domein WVG. Dat geldt in het bijzonder voor de kinderopvang, waar er ingezet wordt op bijkomende kinderopvangplaatsen en de werkbaarheid voor de medewerkers in de kinderopvang. Niet al deze inspanningen zijn terug te vinden in het programmadecreet omdat ze geen decretale aanpassing vereisen. In dit advies beperkt de SERV zich tot advisering over artikel 4 en 5 van het programmadecreet.

Afdeling 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

De verhoging van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden naar € 140 is een welgekomen extra stap om zorgbehoevenden tegemoet te komen voor hun zorgnoden en de daaraan verbonden stijgende kosten. Toch beschouwt de SERV dit, net zoals bij de advisering over het programmadecreet 2023, slechts als een eerste stap.¹ De zorgbudgetten vragen, in het licht van inflatie en stijgende kosten én de impact van de aankomende vergrijzingsgolf als maatschappelijk vraagstuk met bijhorende kosten, een grondige evaluatie en debat over:

- hoe middelen gericht ingezet worden voor zorgkosten en zorgbehoevenden;
- hoe de Vlaamse sociale bescherming betaalbaar blijft;
- hoe de tegemoetkomingen periodiek aangepast kunnen worden aan noden en kosten zodat ze een relevante bijdrage blijven leveren aan het verlichten van zorgkosten.

Er dient ook opgemerkt te worden dat de kosten voor ouderen in woonzorgcentra blijven stijgen. Er dient te worden bekeken of voor deze groep ook geen specifieke ondersteuning noodzakelijk is.

Afdeling 3. Wijzigingen aan het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters

De SERV apprecieert de inspanningen die geleverd worden voor de kinderopvang in het kader van de septemberverklaring 2023 en is ook tevreden over het participatieve traject dat wordt afgelegd in de Toekomstwerf Kinderopvang in de schoot van het Agentschap Opgroeien.

Los van de aangekondigde structurele budgetten en versterking voor de sector kinderopvang, is de SERV geen voorstander van een absolute voorrang voor de gezinnen met 4/5 tewerkstelling of

¹ Zie SERV (2022). [Advies programmadecreet BO 2022](#).

opleiding. **De sociale partners vragen expliciet om in de huidige omstandigheden de bestaande voorrangregels in combinatie met de 20% inspanningsverbintenis voor de voorrangsgroepen te behouden.**

De absolute voorrang voor wie minstens 4/5 werkt, gaat in tegen het VESOC-werkgelegenheidsakkoord 'Iedereen nodig, iedereen mee', waarin de Vlaamse Regering en de sociale partners aangeven samen te willen werken aan een behoeftedekkende, betaalbare en kwalitatieve kinderopvang voor iedereen, ook voor de kwetsbare groepen en/of wie werkt aan een laag loon². Het VESOC-akkoord verwijst expliciet naar de principes die geformuleerd worden in het SERV-advies rond kinderopvang.³

- Een gebiedsdekkend en toegankelijk kinderopvanglandschap creëren voor alle gezinnen en kinderen moet een beleidsdoelstelling zijn en blijven. Een voorrangmaatregel lost het absolute tekort aan kinderopvangplaatsen niet op. Een voldoende aanbod aan IKT-opvang is hét instrument om ook de kwetsbare gezinnen met beperkte tewerkstelling of met beperkte financiële draagkracht te ondersteunen in de toegang tot kinderopvang.
- Er bestaat vandaag al een voorrang voor werkenden in de kinderopvang, aangevuld met een aantal andere criteria zoals de financiële situatie en de gezinssamenstelling. Het nut van een bijkomende en absolute voorrang stelt de SERV expliciet in vraag. De SERV heeft vragen bij de rationale van 80% tewerkstelling of opleiding als voorrangscriterium. De keuze voor dat criterium wordt niet objectief onderbouwd of verduidelijkt.
- Er bestaat een brede groep kinderen die binnen de 10% afwijking van de absolute voorrangregel moet passen. Het gaat om de kinderen in kwetsbare gezinnen die moeilijker toegang vinden tot de arbeidsmarkt, met onregelmatige vormen van tewerkstelling, met ouders met een arbeidsbeperking of gezondheidsproblemen in het algemeen en mensen in progressieve werkhervatting die niet voltijds kunnen werken⁴, alleenstaande ouders die een evenwicht zoeken tussen werk en gezin, ... Zij dreigen nog moeilijker toegang krijgen tot kinderopvang dan bij de huidige 20% inspanningsverbintenis voor de voorrangsgroep-

² Zie SERV (2022). [VESOC - Werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee](#), pp. 21-22: "De Vlaamse Regering en de sociale partners maken samen werk van een behoeftedekkende, betaalbare, en voldoende flexibele kinderopvang, met een robuust organisatiemodel, meer IKT plaatsen en meer maatwerk. De sociale partners worden betrokken bij de lopende VIONA-studie 'Kinderopvang en tewerkstelling in Vlaanderen' én bij het formuleren van bijhorende beleidsaanbevelingen. Zo kan de kinderopvang beter en flexibeler aansluiten op atypische werkuren of onregelmatige en urgente vragen van ouders en arbeidsmarkt en wordt de betaalbaarheid van de opvang verbeterd, in het bijzonder voor kwetsbare groepen en/of wie werkt aan een laag loon. Opvang op maat moet gebiedsdekkend aangeboden worden via netwerken van kinderopvanginitiatieven (in groeps- en/ of gezinsopvang) die reguliere plaatsen combineren met occasionele en flexibele plaatsen. Netwerkvorming in de praktijk via een actief bemiddelend lokaal loket kinderopvang kan deze functie ook opnemen of versterken. In dit kader wordt verwezen naar het SERV-advies 'De kinderopvang olie in het raderwerk van gezin, arbeidsmarkt en samenleving' van mei 2021".

³ Zie SERV (2021). [Advies kinderopvang: olie in het raderwerk van gezin, arbeidsmarkt en samenleving](#).

⁴ Zie bv. Commissie Diversiteit (2021). [Advies actielijst arbeidsbeperking 2030](#), actie nr. 100: "Stimuleer het gebruik van het instrument 'gedeeltelijke werkhervatting' zoveel mogelijk als opstap naar het volledig hervatten van het werk, in combinatie met het realistisch omgaan met het feit dat het voor sommige mensen door de gezondheidsproblemen nooit meer mogelijk zal zijn om terug fulltime aan het werk te gaan."

pen. Ze zullen beroep moeten doen op de discretionaire ruimte van de kinderopvanginitiatieven voor de invulling van 10% plaatsen waarvoor een afwijking op T2 is toegestaan. De SERV vreest dat de organisaties op T3 (waar men minimum 30% kwetsbare gezinnen opvangt) extra bevestigd zullen worden met bijkomende opvangvragen waardoor de nieuwe vragen in concurrentie komen met de vragen van nog kwetsbaardere gezinnen. Het aantal plaatsen met de plussubsidie is bovendien al zeer beperkt (2.831 plaatsen einde 2022, 3,0% van het IKT-aanbod). Deze decreetsaanpassing versterkt daarmee op een dubbele manier het mattheus effect in de kinderopvang en zet de sociale mix in het Vlaamse opvanglandschap verder onder druk.

- Er dreigt een averechts effect voor de tewerkstelling, o.a. in sectoren waarin veel deeltijds gewerkt wordt. Ook kan de stap naar werk ontmoedigd worden voor personen waarvoor voltijdse tewerkstelling (nog) niet mogelijk is. Deeltijds werken is een zeer belangrijke opstap naar tewerkstelling voor zeer veel gezinnen en/of een keuze om evenwicht te vinden in de combinatie van gezin en werk. Daarnaast is deeltijdse tewerkstelling niet altijd of alleen een keuze van de werknemer zelf maar is die keuze ook gelinkt aan de noodzaak of aard van de job (flexibele inzet nodig, inzet op piekmomenten en zwaarte van de job). Er bestaat veel deeltijds werk in bijvoorbeeld schoonmaak/dienstencheques, detailhandel en zorg (WZC, ziekenhuizen, BKO, ...)⁵. Veel van deze sectoren kampen nu al met een krapte en moeilijkheden om voldoende personeel aan te trekken. De absolute voorrang voor gezinnen waarin 4/5 tewerkstelling gerealiseerd wordt, brengt dan niet alleen deze werknemers maar ook de betrokken ondernemingen en zelfstandigen in problemen.
- Evolueren van een inspanningsverbintenis van minimum 20% voor voorrangsgroepen in inkomensgerelateerde kinderopvang (T2) naar maximum (en slechts) 10% voor kwetsbare gezinnen legt een te grote nadruk op de economische functie en gaat voorbij aan het belang van de sociale en pedagogische functie. De gelijkwaardigheid van deze drie functies is een belangrijk uitgangspunt van het decreet voor de organisatie van opvang van baby's en peuters. De beleidskeuze om de sociale functie af te zwakken, ligt niet in lijn met dit decreet. Kinderopvang is ook van belang voor de ondersteuning van kinderen in hun ontwikkeling, taalverwerving Nederlands (in het bijzonder als de thuistaal niet het Nederlands is) en extra kansen te bieden om deel uit te maken van de samenleving.
- Er kunnen bijkomend vraagtekens geplaatst worden bij de praktische implementatie van deze decreetsaanpassing. De (tewerkstellings)situatie van ouders en gezinnen is immers geen statisch gegeven. Er ontstaat daarbij een bijkomende administratieve last voor de gezinnen zelf, de ondernemingen en zelfstandigen, VDAB, de opleidingsinitiatieven, de lokale loketten kinderopvang en de opvangvoorzieningen. De nodige gegevens voor het verkrijgen van de voorrang moeten opgevraagd worden en moeten door de opvanginitiatieven beoordeeld en met respect voor de privacyregels bewaard worden. De opvanginitiatieven dragen de verantwoordelijkheid over de discretionaire ruimte voor de invulling van de 10%

⁵ Zie voor een analyse bv. Guisset, A., Pollet, I., & Dessers, E. (2022). [Onvrijwillig deeltijds werk bij vrouwelijke werknemers in de sectoren handel, schoonmaak en woonzorgcentra: kwalitatief onderzoek.](#)

afwijking op de voorrangsregel en zullen hun huishoudelijke reglementen moeten aanpassen. De SERV stelt zich vragen bij de aanwezigheid van de nodige administratieve en juridische basis om dit te implementeren.

De SERV wijst er nogmaals op dat een programmadecreet of amendering van een programmadecreet niet geschikt is om grondige sociaaleconomische hervormingen door te voeren. Bovendien laat een advies bij hoogdringendheid de SERV niet toe om een gefundeerd inhoudelijk advies uit te werken. De SERV merkt in dit verband dan ook op dat de aangehaalde link met de begroting minstens bedenkelijk is en niet in verhouding staat tot de mogelijke impact voor de gezinnen. In principe geldt een impact op de inkomsten of uitgaven als criterium om een programmadecreet te gebruiken voor het initiëren van decreetsaanpassingen. De impact op de begroting 2024 is voor deze maatregel verondersteld, niet becijferd en waarschijnlijk zeer beperkt. De voorgestelde wijziging kan immers enkel gelden voor de plaatsen nog niet werden toegewezen voor 2024 en de bestaande voorrang voor werkende ouders reguleert ook nu al de instroom.

4. Hoofdstuk 5. Mobiliteit en Openbare Werken

Wat het hoofdstuk Mobiliteit en Openbare Werken betreft, sluit de SERV zich aan bij het advies van de MORA zoals het werd goedgekeurd op vrijdag 20 oktober 2023.⁶

5. Hoofdstuk 6. Omgeving

Afdeling 1. Financiering van de harmonisering van de sociale huurprijsberekening en financiering van betaalbare studentenhuysvesting

Het programmadecreet wijzigt de Vlaamse Codex Wonen op diverse punten. Het betreft onder meer de uitbreiding van de bevoegdheid van de Woonmaatschappijen om naast sociale woonprojecten ook betaalbare studentenkamers te realiseren.

De SERV wijst al langer op de nood aan meer sociale woningbouw.⁷ Daarnaast erkent de SERV ook de nood aan betaalbare studentenkamers. Maar bij de voorgestelde beleidskeuze ontbreekt een impactanalyse met een afwegingskader, een afweging van verschillende beleidsopties en hun sociaal-economische impact. Een spoedadviesprocedure bij een programmadecreet laat een grondige en onderbouwde advisering niet toe. Meer fundamenteel merkt de SERV op dat sinds

⁶ Zie MORA (2023). [Advies programmadecreet begrotingsopmaak 2024](#).

⁷ In het advies Fit for 55 pleitte de SERV om tegen 2030 200 000 bijkomende sociale woningen te bouwen. Zie SERV (2021). [Advies Met "Fit for 55" naar een fit Vlaanderen](#).

de afschaffing van de Vlaamse Woonraad elke strategische advisering op het vlak van Woonbeleid ontbreekt.

Afdeling 4. Voorstel tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

De SERV herinnert aan het gezamenlijke advies⁸ van de Minaraad en SERV waarin ze vaststelden dat in het afgelopen decennium de decreetteksten aangaande de heffing afvalwater zeer frequent werden gewijzigd via het programma- en verzameldecreet⁹. Het resultaat is een “aanbouwwetgeving” waardoor de leesbaarheid van grote delen problematisch is, en waarvan het detailniveau de vraag oproept of het wel noodzakelijk is om alles op decreet niveau vast te stellen.

De SERV en Minaraad herhalen dan ook de vraag voor de uitvoering van een grondige legistische evaluatie en bijstelling.

6. Hoofdstuk 7. Onderwijs en Vorming

Afdeling 6. Extra werkingsbudget voor materiaalintensief studieaanbod in het secundair onderwijs

De SERV schaart zich volledig achter het extra budget voor materiaalintensief studieaanbod. Er moet op toegezien worden dat de middelen ook effectief daarvoor worden aangewend.

Afdeling 9. Bijkomende middelen ter versterking van de lerarenopleidingen in het hoger onderwijs

De SERV vindt het positief dat er bijkomende middelen voor het hoger onderwijs o.a. voor de versterking van de lerarenopleidingen worden voorzien, maar vindt dat die middelen in een correcte verhouding moeten staan tot de extra inspanningen die van de instellingen hoger onderwijs worden verwacht.

Afdeling 11. Verlenging lerarenplatform

De maatregel lerarenplatform heeft in het basisonderwijs een positief effect op de aantrekkelijkheid van het beroep en draagt bij aan de oplossing voor het lerarentekort. Daarom wordt de

⁸ Minaraad en SERV (2022). [Gezamenlijk briefadvies Verzameldecreet 2022](#).

⁹ Wijzigingen via het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen van de begroting 2010, decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, Programmadedcreet 2017.

maatregel met het voorliggende programmadecreet 2024 structureel gemaakt. De Vlaamse sociale partners nemen aan dat een dergelijke maatregel ook gunstig kan zijn in het secundair onderwijs en denken meer concreet aan gelijkaardige poules voor praktijkleerkrachten.

7. Hoofdstuk 8. Werk en Sociale Economie

Afdeling 1. Decreet tot opheffing van artikel 339, 346 en 353bis/19 van de programmawet van 24 december 2002 (I)

Met het voorliggende programmadecreet wil de Vlaamse Regering de doelgroepvermindering voor ouderen (zowel zittende werknemers als niet-werkende werkzoekenden) en voor kortgeschoolde jongeren opheffen, met de nodige overgangsmaatregelen.

De Vlaamse sociale partners gaan niet akkoord met de opheffingen, zoals voorgesteld in dit decreet en stellen vast dat de Vlaamse Regering de maatregelen enkel benadert vanuit een besparingslogica en niet vanuit een optimaliserings- of verschuivingslogica. Het gaat inmiddels om de derde¹⁰ besparing op het doelgroepenbeleid in deze legislatuur waardoor de middelen voor het Vlaamse arbeidsmarktbeleid verder krimpen. **Dit betekent een de facto loonkostverhoging voor de werkgevers wat drempelverhogend kan werken op de aanwerving en retentie van deze doelgroepen, namelijk kortgeschoolde jongeren en ouderen.** De Vlaamse sociale partners willen met de Vlaamse Regering overleggen om gepaste maatregelen te nemen die de werkzaamheidskloof vermindert van kortgeschoolde jongeren en oudere werknemers.

Zoals gesteld in eerdere adviezen en akkoorden¹¹ omvat een gedegen doelgroepenbeleid volgens de Vlaamse sociale partners een totaalpakket van zowel sterke financiële incentives als kwalitatieve maatregelen om personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam aan het werk te houden. Momenteel neemt de Vlaamse Regering geen bijkomende initiatieven om kortgeschoolde jongeren en ouderen duurzaam aan het werk te krijgen en te houden. Nochtans is er een werkzaamheidskloof bij beide groepen ten opzichte van de gemiddelde werkzaamheidsgraad.¹² Dit benadrukt het belang van gerichte overheidsmaatregelen. Internationaal onderzoek toont aan dat doelgroepverminderingen effectiever zijn voor kwetsbare groepen, wat aanstuurt op een optimalisering van de maatregel i.p.v. een afschaffing.¹³ De effectiviteit van die verminderingen en de duurzaamheid van de tewerkstelling verhogen bovendien wanneer deze verminde-

¹⁰ Afgezien van het niet-indexeren van de loongrenzen.

¹¹ Zie o.a. SERV (2022). [VESOC - Werkgelegenheidsakkoord iedereen nodig, iedereen mee](#); SERV (2019). [Akkoord Iedereen aan boord](#); SERV (2015). [Akkoord Banenpact](#); SERV (2021). [Advies aanpassingen doelgroepenbeleid](#).

¹² Volgens de beleidsmonitor WSE bedraagt de werkzaamheidsgraad van jongeren (15-24 jaar) in 2023 (Q2) 33% en die van ouderen (60-64 jaar) 41%. De algemene werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) op dat moment is 80%.

¹³ Zie de studie van het HIVA (2020). [Evaluatie van het Vlaamse doelgroepenbeleid](#).

ringen hand in hand gaan met competentieversterkende maatregelen en begeleiding op de job.¹⁴ **Daarom vragen de Vlaamse sociale partners naast gerichte doelgroepverminderingen (of RSZ-kortingen) extra beleidsruimte te voorzien voor kwalitatieve maatregelen zoals opleiding en begeleiding op de werkvloer om kwetsbare groepen aan het werk te krijgen en te houden, en dit in overleg met de Vlaamse sociale partners.** Ze herhalen hun vraag om de ondersteuning breder bekend te maken, het aantal jobcoachingstrajecten sterk te verhogen en de prijs van het traject te indexeren.¹⁵ De beperkte invulling van de mogelijkheid voor werknemers om een coachingsnood aan te geven, is daarbij een remmende factor die best wordt bijgestuurd in de verdere uitbouw conform het VESOC-Werkgelegenheidsakkoord.¹⁶

Gezien de afspraken in de voorbije VESOC-akkoorden over het doelgroepenbeleid.¹⁷ zijn de Vlaamse sociale partners teleurgesteld dat ze hierover geen grondige discussie hebben gehad met de Vlaamse Regering. Bovendien engageerde de Vlaamse Regering zich in het Regeerakkoord 2019-2024 om in overleg met de sociale partners het doelgroepenbeleid te hervormen.¹⁸ De SERV apprecieerde het overleg bij de vorige wijzigingen, maar stelt vast dat de Vlaamse Regering voorafgaand aan deze fundamentele afschaffingen geen overleg heeft georganiseerd. Het is bovendien bijzonder dat de Vlaamse Regering een maatregel voor de doelgroep 60+ afschaft, terwijl de doelgroep nog onderwerp is van verdere besprekingen, onder meer op de twee geplande rondetafels 60+ in oktober 2023.¹⁹

Gezien deze afschaffingen, **vragen de Vlaamse sociale partners om minstens de doelgroepvermindering voor personen zonder recente duurzame werkervaring bij te sturen door de leeftijdsgrenzen te schrappen** zodat alle leeftijdsgroepen er recht op geven en er geen artificiele begrenzing ontstaat. De SERV herhaalt hier de afspraak van het VESOC-Werkgelegenheidsakkoord, namelijk een doelgroepvermindering **voor zowel langdurig werkzoekenden als voor andere potentiële werknemers die minstens twee jaar niet actief waren op de arbeidsmarkt.**²⁰ Buiten voor de langdurig werkzoekenden die gekend zijn bij VDAB, blijft het voorlopig koffiedik kijken of, hoe en hoe snel VDAB de andere niet-actieven kan identificeren om zo effectief de hele doelgroep te bereiken.²¹ Het is belangrijk dat VDAB zeer snel de

¹⁴ Zie de Vlaamse Brede Heroverweging van WSE: <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/dossiers/dossiers/de-vlaamse-brede-heroverweging>.

¹⁵ Zie Advies BVR doelgroepvermindering voor personen zonder recente duurzame werkervaring van 6 februari 2023: <https://www.serv.be/node/15581>.

¹⁶ Zie SERV (2022). [VESOC - Werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee](#).

¹⁷ Zie SERV (2022). [VESOC - Werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee](#); SERV (2020) [VESOC-akkoord Alle hensen aan dek](#).

¹⁸ Zie p. 54 van het [Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024](#).

¹⁹ Zoals afgesproken in het VESOC-Werkgelegenheidsakkoord van 1 juli 2022, zie SERV (2022). [VESOC - Werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee](#).

²⁰ Zie SERV (2022). [VESOC - Werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee](#).

²¹ Zie SERV (2022). [Advies doelgroepvermindering personen zonder recente duurzame werkervaring](#).

recente en duurzame werkervaring van iemand bij RSZ/KSZ kan verifiëren. Dit geeft zekerheid aan de werkgever over het feit of iemand het recht op deze doelgroepvermindering opent.

Tot slot wijst de SERV op het belang om elke maatregel van een beleidsdomein op eenzelfde manier tegen het licht te houden. Een selectieve lezing van de verschillende, bestaande onderzoeksrapporten en zelf gemaakte doorlichtingen moet dan ook worden vermeden.²² Dit ondermijnt de aanpak van de brede heroverweging door de niet-consequente toepassing op alle maatregelen en domeinen en het herleiden van de wel gemaakte analyses tot besparingsinstrument. De Vlaamse sociale partners kijken dan ook uit naar de spending reviews van de nog niet-geëvalueerde maatregelen.

²² Zie o.a. HIVA (2020). [Evaluatie van het Vlaamse doelgroepenbeleid](#); de Vlaamse Brede Heroverweging van WSE in Vlaams Parlement (2023). [De Vlaamse Brede Heroverweging](#); Baert et al. (2020). [Expertadvies relancebeleid Vlaamse Arbeidsmarkt](#).